

Harp ve Politika cephesinde

Moskova'nın bizzat kendisini müdafaa vaziyetine geçmesi hareketi başlarken japon ileri hamlesi için görülen hazırlıklar da kıvamına geliyor..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Sovyetler mukavemet ümitlerini kaybetmemekle beraber artık Moskova'nın mahsur olduğu ve bizzat Moskova'nın da kendi imkanları ile kendini müdafaa etmek yoluna girdiğini resmen ifade etmiş bulunuyorlar. Ancak Almanların hususi tebliğlerle Timogenko ordusunu da inha etmiş bulunduklarını ilân etmelerine rağmen Ruslar bu nokta üzerinde sükutu muhafaza etmekle ve Moskova ile Alman ordusu arasında yer yer daha 100 - 160 kilometrelik mesafe bulunduğunu tebarüz ettirmektedirler. Yani bir tarafa göre Moskova'yı ve son Rus ordusunu tutan 80 tümenlik Timogenko ordusu da son kozunu oynamıştır, öbür tarafa göre ise mukavemet ümitleri beraber devam etmektedir. Bu mukavemetin Moskova'yı son damla kanuna kadar müdafaa etmeyi ve ancak en son imkânlar kaybedildikten sonra bırakmayı tasarlayan mukavemet olacağı anlaşılıyor. Hükümeti Samara'ya taşıyan, çocukları çıkararak, sivilleri şehirden boşaltan Ruslar, Moskova'nın düşmesi takdirinde 129 yıl önce Napolyona yaptıklarının tıpkısını yapacakları, şehirde taş üstüne taş bırakmayacakları, kendilerinin göze çarpıyor. Şark cephesinde Moskova bakımından vaziyet buyken ve Almanlar Rus kabesini işgal edip Ural boyunu ve Kafkas şimalini tutmayı hedef ittihaz ederken günnün politika hadiseleri itibarile birinci derecede hususiyet muhafaza eden cephesi de yine Japonya - Amerika ve Uzak Doğu meselesidir.

Japonyada vaziyet tavazzuh etmiştir. Yeni Başvekil, aşağı yukarı askeri kabinenin sulhu muhafaza ve Çin meselesini tasfiye ederken Japonya için Şarkta bir refah bölgesi tesis edeceğini de ilave etmiştir. Japon matbuatının yeni vaziyet karşısındaki neşiatından da yeni idarenin tutumunu anlaşıyor. Bu tutum; bir iki gün önce yine bu sütunlarda izah ettiğimiz gibi İngiltere ve Amerika'ya karşı şimdiki halde onları hareketlerinde muhayyer bırakarak müdafaa kalmak ve diğer hususatta serbesti hareketi muhafaza etmektir. Bu serbesti hareketin başında Sovyet Rusya'nın biraz daha inkişaf edecek müstakbel vaziyetine bakarak Sibirya ve Şarkı Asya Sovyet topraklarına ayak atmak ve Çin meselesini cezri bir surette halletmek gelecektir. Ancak, Japonya'nın Sovyet Rusya'da nasıl ve ne vakit harekete geçeceği henüz belli değildir. Harekete Amerikan ve İngiliz yardımının Rusya'ya akması başlamadan önce Almanların Moskova'yı düşürdükten sonra nasıl olacak vaziyeti de gördükten sonra başlanmasını ihtimal dahilindedir. Fakat, herhalde Japonya Sovyet Rusya'nın Moskova'nın sükutundan sonra yeni bir cephede toparlanmasına iyiden iyiye fırsat vermeden hareket etmeyi ve Uzak Şark-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Romanya'dan varil ve vagon satın alacağız

Petrol Ofisi U. Müdürü bu sabah Ankaradan döndü

Cenupta geniş bir taarruz başladı

Bu hareket, Moskova taarruzundan daha mühim addediliyor

Moskova önünde Sovyet müdafaa bir çok yerlerinden yarıldı

Vişi, 20 (A.A.) — Geceliğin alınan telgraflar, Alman ordusunun Moskova istikametindeki tazyiki devam ederken, Cenupta geniş mikyasta bir taarruzun teressüm etmeye başladığını gösterir gibidir. Bu mntakadaki taarruz, Moskova mntakadaki taarruzdan daha çok mühim olarak görülmektedir. Çünkü Donetz sinai mntakası geniş bir stratejik kıymettedir.

MOSKOVA MÜDAFAA HATLARI YARILDI.

Vişi, 20 (A.A.) — Geceliğin alınan (Devamı 3 üncü Sahifede)

Moskovada örfî idare ilân edildi

Stalin bir beyanname neşrederek, şehrin sonuna kadar müdafaa edileceğini bildirdi

(Yazısı 3 üncüde)

HARP VAZİYETİ

Taganrog'un işgalinden sonra Cenupta muhtemel harekât

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Doğu cephesinde cereyan eden yeni harekât şöyle hulâsa edilebilir: Ruslar Moskova'yı sokak sokak müdafaa hazırlanıyorlar. Bu müdafaa halk da hummalı bir

şekilde iştirak ediyor. Rus birlikleri kısa kadar Moskova'yı kurtarmak veya hiç olmazsa kışın Almanların istifade edemeyecekleri bir hale getirmek ümidinde. (Devamı 3 üncü Sahifede)

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Sovyet hükümet merkezinde Kremlin tarafları

ALMAN TEBLİĞİ

Briansk ve Viyazma muharebeleri bitti

Taganrog şehri de elimize geçti

Führerin umumî karargâhı, 19 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Azak denizi ile Donetz arasında düşmanın takibine muvaffakiyetle devam edilmektedir. Hükümet müfrezeleri sokak muhare-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Sovyet hükümeti Samara'ya nakledildi

Paris 20 (A.A.) — Sovyet hükümeti Volga üzerinde başlıca bir liman olan Samara'ya nakledilmiştir.

"Saydam," ve "Çakmak," Caddeleri

Başvekilimiz ve Mareşalimiz Adanada iki caddeye soy adlarının verilmesine müsaade ettiler.

Adana, 20 (Hususi) — Şehrimizde Tarsus Kapısı caddesinin Başvekilimiz Doktor Refik Saydamın soyadına izafeten «Saydam Caddesi» ismi verilmesi, Dörtöğüzünden Tarsus Kapısı meydanına kadar uzanan yeni asfaltlanmış olan caddenin de Erkanharbiye Umumiye Reisimiz Mareşal Fevzi Çakmakın soyadına (Devamı 3 üncü Sahifede)

SOVYET TEBLİĞİ

Düşmanın bir çok taarruzlarını defettik

Çeteler muvaffakiyetli faaliyet gösteriyor

Moskova 20 (A.A.) — Sovyet tebliği: 19 ilktegrinde kit'alarımız cephe boyunca şiddetli muharebeye devam etmişlerdir. Moskovanın 100 kilometre cennubunda (Devamı 3 üncü Sahifede)

Trikotaj Fabrikatörleri Dert Yanıyor!

Sümerbank iplik tevziyatını ıslahetmelidir

Fabrikatörlerin şikâyet ettikleri aksaklıklar nelerdir?

Ham maddeleri mamul iplik olarak çalışan şehrimizde mevcut trikotaj, perde ve sair fabrikalara Sümerbank tarafından tevdi olunan ipliklerin vakti zamanında verilmediği iddiasile birçok fabrika sahipleri tarafından şikâyetler yapılmaktadır. Bu hususta kendilerile görüştümüz bazı fabrika sahipleri diyorlar ki: — Bizim iptidai maddemiz ipliklidir. İplik tevzi ise sakat ve yanlış bir usulle yapılmaktadır.

Alman - Sovyet Harbine Bakış

Moskovada sokak muharebelerine hazırlık

Kalinin bölgesinde Sovyetlerin mukabil taarruzları akim kaldı

Odesa Romanya'ya ihhak edildi

Stalin, dün millete hitaben günlük bir emir neşretmiştir. Bu emirde Moskova'nın sonuna kadar müdafaa için halk Kızılorduya yardımı davet edilmiştir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Adalar da Boğaziçi Gibi Sönüyormuş!

Çamlıkların satılmasına Parti kongresinde itiraz edildi

Ada halkı neler istiyorlar?

Cumhuriyet Halk Partisinin Büyükada ocak kongresi dün saat 11 de Büyükada iskelesi üstündeki Parti Merkezinde yapılmıştır. Kongrede Adalar kazası idare hey'eti âzasından Cerrahpaşa Hastanesi Sertabibi Doktor B. Esat, Emin Âli, Avni Yağız ile ocak âzasını teşkil eden kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuyur.

Kongre reisliğine B. Rauf seçilmiştir. Evvelâ idare hey'eti ve hesap raporları okunup kabul edildikten sonra dileklere geçilmiştir. Dileklerin başında «Çamlıkların sattırılmaması» temennisi bulunuyordu. Bu münasebetle bazı âzalar vapur ücretlerinin yüksekliği, vapurların süratlerinin yavaşlığı, Adalardaki pahalılıkta diğer bazı âmiller yüzünden Adaların da Boğaziçi gibi yavaş yavaş sönme tehlikesinde bulunduğunu söylemişler ve çamlıkların arsa halinde satılıp burarlarda ev yapılması usulü de görüşülür.

Yeni Japon Kabinesinde ilk toplantı

Vişi, 20 (A.A.) — Tokyo kabinesi ilk içtimasını akdetmiş ve vaziyetin müstaceliyetine binaen mesaisine re-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Kurtuluş vapuru yarın Pireden geliyor

Kızılarmın Yunanistan halkına yardımlarını götüren Kurtuluş vapurunun yarın veya öbür gün Pireden limanımıza dönmesi beklenmektedir. Vapurdan henüz bir haber alınmamıştır. Fakat Yunanistanla telgraf muhaberatı olmadıktan sonra gemi yükünü boğaltıp avdette kara sularımıza girdikten sonra telsizini işletip haber verebileceğinden bugün veya yarın haber beklenmektedir.

Cumhuriyet Bayramı töreni öğleden sonra yapılacak

«Kurtuluş» vapuru ikinci parti yarım esyayile ayın 28 inde limanımızdan tekrar Pireye hareket edecektir. (Yazısı 3 üncüde)

Bu ise iplik fiatlerini sebepsiz olarak yükseltiyor ve neticede bir (Devamı 3 üncü Sahifede)

CERÇEVE

Sistem mes'elesi...

NECİP FAZIL KISAKÜRE

Galatada, başı miğferli, vazife üzerinde bir polis memuruna sordum:

— Affedersiniz efendim! Buralarda (Sen Benia) isimli bir mektep varmış, Fransız Lisesi... Acaba nerede, biliyor musunuz?

Polis memuru, verdiğim mektep ismini birkaç kere heceledikten sonra cevap verdi: — Elli adım ileride bir arkadaşım var, o bilir.

Elli adım yerine, beş yüz adım ileride bir başka polis memurundan aldığım cevap: — Bilmiyorum kardeşim, ben bu mntakaya yeni geldim. Bir başka memura sorsanız...

Başka memurun cevabı: — Buralarda bu isimli bir mektep duymadım.

Vapura koşuyormuş gibi hızlı hızlı yürüyen dördüncü polis memuru da, ellerile garip işaretler yaparak, cevap vermiye vakti olmadığını anlattı.

Rastgele bir mağazaya girdim. Mağazanın ekalliyetlerinden birine mensup sahibi, büyük bir âlaka, hizmet zevki ve bilgi sermayesile, sorduğum adresi, bana ilimle koynuş gibi buldurtacak surette izah etti. Yolda giderken gözümün ö-

